

l' economia dels **Consumidors**

nº 11
TARDOR
2018

ADICAE CONSUM CRÍTIC, RESPONSABLE I SOLIDARI

Quin model d'alimentació volem construir?

Hem de plantar cara a aquelles empreses que la seva única prioritat és aconseguir el màxim benefici econòmic, a costa de la nostra salut i de la necessitat bàsica que és l'alimentació.

Pàg. 13

Un sistema de consum basat en l'obsolescència programada

Si com a persones consumidores anem canviant els nostres hàbits millorarem, no tan sols un sistema caduc i obsolet, sinó el nostre poder adquisitiu, millorarem les nostres empreses i evitarem la sobreexplotació dels recursos naturals.

Pàg. 12

Conduir al futur

La imparable transició cap a energies més sostenibles provocarà la millora de la qualitat de vida de la població, disminuint malalties respiratòries i psicològiques derivades de la contaminació atmosfèrica i acústica.

Pàg. 12

La banca aprofita l'IAJD per intoxicar l'opinió pública

El divuit d'octubre d'aquest any, s'ha fet pública una nova sentència del Tribunal Suprem en la que es reinterpretava la versió sobre a qui li pertoca pagar els Impostos d'Actes Jurídics Documentats (IAJD) a l'hora de formalitzar un préstec hipotecari. Aquesta sentència ha aclarit que el beneficiari dels impostos dels

IAJD són les entitats financeres i per tant, es poden incloure dins la clàusula abusiva de despeses hipotecàries. No obstant, des del 2015 aquesta clàusula ja va ser declarada abusiva i la banca ha continuat obligant a les persones consumidores a pagar-les i no ha retornat ni un cèntim de les ja cobrades.

Pàg. 10

Els interessos ocults en l'estafa del Popular

Les proves són clares, 305.000 persones afectades per la resolució del Banc Popular han pagat el rescat del Banc Santander. L'entitat dirigida per Ana Patricia Botín, que recentment declarava que feia 6 anys que no obtenia beneficis a Espanya, té previsiones de superar el seu marge de guanys històrics per a l'any 2020.

Pàg. 4

La Banca Sempre Guanya?

10 anys de crisi, 10 anys de desigualtats acumulades

En el transcurs d'aquesta dècada, des d'AICEC-ADICAE hem evidenciat els favors atorgats des de les institucions públiques a la banca.

Pàg. 8-9

Les persones consumidores enfront les API's

Són les API's les que fan del dret a l'habitatge una mercaderia de consum, però com a tal, almenys s'haurien de defensar un mínim de garanties a l'hora de comercialitzar aquest "producte".

Pàg. 5

SI DEFENSES L'ACCIÓ COL·LECTIVA PER RESOLDRE ELS CONFLICTES
SI VOLS CREAR UNA CONSCIÈNCIA COMUNA FRONT ELS ABUSOS DE LA BANCA
SI DEFENSES LES VIES NO JUDICIALS COM A MECANISME DE DEFENSA SOCIAL

**UNEIX-TE AL MOVIMENT CONSUMERISTA!
VINE A AICEC-ADICAE!**

l' economia dels

Consumidors

11

TARDOR 2018

**CONSUM
CRÍTIC
RESPONSABLE
I
SOLIDARI****Director:**

Manuel Pardos

Redacció:Isabel Pons, Enric Vendrell,
Carlos Pastor, Natàlia Reina,
Álvaro Rebollar, María Irigoien,
Laura López de Mantaras**Maquetació:**

Diego Palacios

Edita:AICEC-ADICAE, Membre del
Consell de les Persones
Consumidores i Usuàries de
Catalunya i del Consell de
Consum de la Ciutat de
Barcelona**Redacció,
administració i
subscripcions:**C/ Creu dels Molers, 13 LOCAL
08004 BARCELONA
Tel: 93.342.50.44**Web:**<http://aicec.adicae.net>**E-mail:**aicec@adicae.net**L'economia dels Consumidors
exclou completament la
publicitat comercial com a
garantia d'independència per als
seus lectors.**Es prohibeix la reproducció
d'articles d'aquesta revista sense
autorització d'AICEC-ADICAE i
citant la seva procedència. Així
mateix es prohibeix expressament
la seva reproducció amb finalitats
de publicitat comercial.

D.L. Z-707-2001

Carta del President**AICEC-ADICAE aposta
per innovar en el
moviment consumerista
en el seu 20è aniversari**

ADICAE ha celebrat aquest 2018 el seu 30è aniversari amb la voluntat de renovar-se i adaptar-se als nous temps. Des d'AICEC-ADICAE també ens proposem com a prioritat en el seu 20è aniversari, que es celebrarà durant el primer trimestre del 2019, un nou concepte d'associacionisme en una nova societat que es transforma a velocitat de vertigen.

AICEC-ADICAE no es conforma amb els èxits aconseguits en les darreres dues dècades. L'Associació de les persones consumidores, que ha posat damunt la taula els grans problemes de la ciutadania com han estat els fraus i els abusos financers, aposta ara per redoblar aquest esforç per a els propers vint anys. Hem realitzat una defensa de les persones consumidores que sempre ens podrà semblar insuficient, i per tant hem de prendre força per activar una lluita de forma més eficaç. Durant tot aquest temps AICEC-ADICAE ha tingut actuacions innovadores en el moviment dels consumidors, aconseguint mobilitzar als ciutadans, treure'ls al carrer, formar-los i empoderar-los enfront els oligopolis; no conformant-se tant sols en portar a les grans empreses i bancs als tribunals.

A més l'Associació ha fet propostes per a una multitud de lleis i normatives catalanes de les més avançades i ambicioses de tot

l'Estat espanyol. Com han estat la Llei pel Dret de l'habitatge, el Codi de Consum o el llibre sisè del Codi Civil de Catalunya; però moltes d'elles amb recursos d'inconstitucionalitat o nul·la efectivitat pel que fa a la garantia de les persones. Fet que ens disgusta perquè ens posa a la cua d'Europa en la defensa dels consumidors.

Però a l'Associació encara li queden molts reptes per davant en aquesta època de la bancarització de l'economia i la seva digitalització. Acceptem el repte d'aquesta nova societat globalitzada, d'aquesta nova economia que ja tenim a sobre, i que podria anul·lar molts dels drets dels ciutadans. L'objectiu d'AICEC-ADICAE és aconseguir, a més de ser un interlocutor vàlid, una nova relació amb de les persones amb la banca i les empreses.

AICEC-ADICAE aposta per convertir-se també en un referent en la lluita contra els abusos dels grans temes del consum. Estem molt orgullosos de la nostra història però no podem caure en la malenconia. Ens preocupen els propers 20 anys.

Manuel Pardos
presidente@adicae.net**EN UNA PIULADA****Consum Diputació BCN @ConsumDiba 25 d'octubre**

La Xarxa Local de Consum convoca el seu consell assessor, format per les associacions de consumidors més representatives, per cercar respostes coordinades a les grans crisis de consum #consumDiba @Consumidors @AicecAdicae

Eduard @eduard_isaias 11 d'octubre

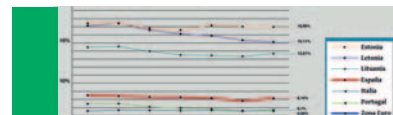
El silencio del Banco de España arruinó a los accionistas del #BancoPopular. Un informe del Banco de España desmiente la versión de la JUR, el Santander y Emilio Saracho por la que el Popular no tenía liquidez. @ADICAE @AicecAdicae

Imma Barral @immabarral 2 d'agost

Europa es proposa protegir al consumidor davant els bancs enfront de les males praxis: arriba el New Deal for consumers

en 1 minut**ACTUALITAT » Pàgina 3**La salut dental en mans
d'especuladors**EN PORTADA » Pàgina 4**Els interessos ocults en l'estafel
Popular**HABITATGE » Pàgina 5**Onze anys sense que la Llei de
l'Habitatge s'apliqui**ASSEGURANCES » Pàgina 6**Les bones pràctiques en el consum
d'assegurances**CONSUM FINANCER » Pàgina 7**

El negoci dels crèdits morosos

PÀGINES CENTRALS » Pàgines 8-9 La Banca Sempre Guanya? 10 anys
de crisi, 10 anys de desigualtats
acumulades**DEFENSA COL·LECTIVA » Pàgina 10**La banca aprofita l'IAJD per intoxicar
l'opinió pública**CONSUM DE POLÍTICA » Pàgina 11**

Caixabank i Sabadell, un any després

GRANS TEMES DEL CONSUM » Pàgina 12 Un sistema de consum basat en
l'obsolescència programada**GRANS TEMES DEL CONSUM » Pàgina 13**Quin model d'alimentació volem
construir?**PARTICIPACIÓ I ASSOCIACIONISME****» Pàgina 14**

La importància de l'associacionisme

PARTICIPACIÓ I ASSOCIACIONISME**» Pàgina 15**

AICEC-ADICAE i les seves associades

La salut dental en mans d'especuladors

Una vegada més els empresaris encebren la seva cobdícia de la suor de les persones consumidores més desprotegides. 'Assistència dental social' és l'àlies que justificava els preus baixos per un tractament, en el millor dels casos, sense realitzar. Després dels missatges amb temàtica social com 'democratitzar l'odontologia' s'amagava la major estafa dental de la història d'aquest país, que si alguna cosa va aconseguir democratitzar, va ser el patiment d'unes 350.000 persones afectades. Algunes d'elles, necessitades d'assistència odontològica, mai van ser tractades per un professional. I van veure com les seves esperances de benestar eren correspostes parcialment així com unes altres ni van rebre el tractament. Encara que si algun càrrec judicial dels que se l'imputen a iDental a l'Audiència Nacional crida l'atenció, és el de delictes contra la salut pública davant possibles contagis del virus com el de la immunodeficiència humana -més conegut per les seves sigles VIH- i hepatitis C arran de la utilització de material sanitari sense esterilitzar.

Aquesta catàstrofe sanitària és considerada la major estafa coneguda en la història del negoci odontològic. Per tot el territori, els col·legis professionals del sector es veuen desbordats per les peti-

cions i demandes de les persones afectades del negoci iniciat a Alacant. Aquest cas, posa en relleu l'autèntica naturalesa de la direcció de l'empresa, amb una mentalitat especulativa i lucrativa, que ha avantposat els beneficis per sobre de les persones. Una dinàmica especulativa molt similar o igual a la que utilitzen molts fons d'inversió, en la que no tan sols estan disposats a fer-se amb els es-

«Aquesta catàstrofe sanitària és considerada la major estafa coneguda en la història del negoci odontològic.»

talvis de les persones treballadores, si no que també estan disposats a arrabassar la seva salut per lucrar-se.

Per descomptat, aquesta praxi no hauria estat possible sense el suport de les entitats de crèdit, ja que una ampla majoria dels tractaments estaven finançats per empreses com EVO Finance, Cetelem, Pepper Finance o per entitats bancàries com a BBVA i Sabadell Consumer. Una vegada tancades les clíniques i paralitzats els

tractaments, les entitats de crèdit van continuar exigint el pagament de les quotes infringint la Llei del Crèdit al Consum per la que s'estableix que si el tractament ha estat finançat, i no s'ha realitzat, no correspon a l'entitat el cobrament de quotes del crèdit, per tant, ambdós contractes tenen efectes nuls.

Les persones consumidores afectades pel tancament d'iDental s'enfrontaven a una doble mala praxi. D'una banda un tractament incomplet i defectuós; i per un altre, les amenaces de les entitats de crèdit exigint el pagament de les quotes sense que tinguessin dret a fer-ho. Des d'AICEC-ADICAE ja venim observant la proliferació d'aquestes males pràc-

tiques per part de moltes empreses que ofereixen serveis "barats" amb finançaments exprés. En aquests casos, el que s'observa és una falta de professionalitat en els serveis proporcionats per aquestes empreses i una falta de transparència en la contractació dels crèdits vinculats. Les entitats financeres de crèdit aprofiten aquest tipus de contractes per imposar unes condicions usuràries.

Davant el tancament massiu de les clíniques d'iDental, les entitats de crèdit van respondre amb timidesa, no anul·lant el pagament de les quotes, sinó oferint el tractament en altres clíniques "low-cost" de les quals també convé fer-ne seguiment. Finalment, les queixes i reclamacions de les persones afectades que van ser ateses a AICEC-ADICAE van donar el seu resultat, paralitzant la devolució del crèdit des del moment del tancament.

Així i tot, en l'actualitat l'Audiència Nacional està reunint les proves que demostrin la responsabilitat penal d'iDental per fer justícia davant aquest frau. Des de l'Associació, considerem que aquesta vulneració dels drets bàsics és una bona mostra de com ens veiem, en moltes ocasions, desprotegits per les empreses encara quan la llei és clara referent a aquest fet.

Què hi ha darrera dels bitcoins?

En els darrers anys la tecnologia «blockchain» (cadena de blocs) ha anat instaurant-se en molts àmbits del consum. Les entitats financeres han començat a utilitzar-lo i la seva projecció sembla bastant allargada en la propera dècada. Una de les aplicacions d'aquesta tecnologia són les anomenades «criptomonedes» o moneda digital en la que estan sorgint un sèrie de dubtes tan des de la basant de la relació de consum com des

com una moneda social. No obstant, el seu ús ha derivat en un consum especulatiu.

S'ofereix i es compra no per la seva funcionalitat pràctica d'obtenció de béns i serveis, sinó més aviat amb la voluntat de poder vendre'l a un preu superior posteriorment. Aquestes adquisicions de criptomonedes s'estan fent al marge de la normativa de consum i fiscal, i no ofereix cap garantia de seguretat a les persones consumidores.

de la bastant d'una eina i mecanisme de transacció en les relacions de consum. Existeix una discussió de fons sobre quin és i quin serà el seu paper.

Les criptomonedes és un mecanisme de transacció de béns i serveis de curs no legal o no reconegut com a tal. Als seus inicis es va pensar com a una eina alternativa per potenciar el consum local o

Les empreses intermediàries, conegudes com a «miners» estan venent aquest producte com una inversió més, sense estar subjecte a cap normativa. Per aquest motiu cal desglossar les bondats del mecanisme de blockchain i alertar a través de la pedagogia, els abusos i frauds que poden emmascarar les «inversions» en criptomonedes.

Les mentides dels plans privats de pensions

La reforma del sistema de pensions del 2013 va generar una finestra d'oportunitat perquè les entitats financeres augmentessin la promoció i l'activitat dels fons de pensions privats. La reforma de 2013 fa que da-

«El que no es diu és que aquestes alternatives privades són, en realitat, menys avantatjoses del que ens volen fer creure.»

vant d'una situació de dèficit del sistema com l'actual les pujades anuals de les pensions siguin mínimes. Donades les previsions d'envelliment i la baixada en la taxa de substitució -el que reben de mitjana els pensionistes respecte al salari mitjà- el sistema públic dona una tendència a que la gent busqui complementar les seves pensions per una via privada.

El mateix Executiu, en la versió de les Actualitzacions del Programa d'estabilitat 2017-2020, que va presentar a Brussel·les, estima que a partir de 2019 es produirà una reducció de la quantia de les noves pensions de jubilació. Un 4% cada 10 anys i de manera acumulativa. Aquest fet, produirà un creixent empobriment de les persones pensionistes al llarg de la seva vida. La despesa en pensions es preveu que es mantingui congelada,

malgrat que es contempli un augment dels beneficiaris al voltant dels sis milions. La reforma castiga a les persones pensionistes a una pèrdua permanent i acumulativa del seu poder adquisitiu. Polítics, experts i entitats financeres argumenten la insostenibilitat del sistema de pensions públiques, ja que fa anys que conviden a la ciutadania a contractar plans privats.

El que no es diu és que aquestes alternatives privades són, en realitat, menys avantatjoses del que ens volen fer creure. El rendiment que generen és més ja que les comissions que es cobren encobertes i la mala gestió de les entitats financeres es menja la rendibilitat.

Es vol promocionar un model de pensions en que l'empresa i les persones treballadores dediquen una part de la seva contribució a un fons d'inversió privat. Aquest fons rebrà les aportacions monetàries d'aquelles persones que s'ho puguin permetre que s'invertiran en projectes no socials ni ètics, ja que avantposen el rendiment al benestar social. Espanya té un percentatge d'a-

tur, autònoms i salaris precaris molt elevat, que en cap cas es podran permetre contribuir d'una manera eficient en aquests fons, pel que mantindran una pensió mínima.

El patrimoni dels plans privats de pensions ha d'estar dipositat a la banca, que gràcies a això manté captius actualment gairebé 107.000 milions d'euros, més del 10% del PIB. Aquests diners pertanyen als participants, però no poden disposar-ne fins que arribin a l'edat de jubilació, en les condicions i amb les excepcions previstes en la normativa vigent. Els que opten per aquesta forma d'estalvi per completar en el seu dia la pensió de la Seguretat Social, obtenen darrerament una modesta rendibilitat, a causa de la caiguda dels tipus d'interès de la renda fixa i a l'erràtica marxa de la Borsa, que concentren les inversions dels plans.

Així doncs, a la banca li resulta profitós per la quantia de diners que manté captiu durant un llarg termini i el cobrament de comissions, a costa de menjar-se la rendibilitat dels futurs pensionistes.

Els interessos ocults en l'estafa del Popular

Les proves són clares, 305.000 persones afectades per la resolució del Banc Popular han pagat el rescat del Banc Santander

Si ens recordem d'aquella sèrie de televisió de Tito Fernández on una colla d'estafadors «d'estar per casa» es reunien en un bar anomenat l'Oficina. En aquell espai es on es maquinaven les estafes que els lliurarien de la fam una setmana més. Ni el terme «estafadors» ni el terme «oficina» van ser escollits a l'atzar, ja que el joc de paraules donava a entendre en la ficció el que realment succeïa en la vida quotidiana: persones que desenvolupen responsabilitats en el terreny econòmic i polític, ocupen posicions de poder en la nostra societat. Ja fa dos anys alguns lladres van entrar en l'oficina del Popular i van maquinat una estafa a escala estatal per salvar de la fallida a un altre estafador de gran prestigi que arrossegava un deute de 7.500 milions d'euros, i que en l'actualitat encara obté sengles rèdits d'aquesta operació.

Les proves són clares, 305.000 persones afectades per la resolució del Banc Popular han pagat el rescat del Banc Santander. L'entitat dirigida per Ana Patricia Botín, que recentment declarava que feia 6 anys que no obtenia beneficis a Espanya, té previsiones de superar el seu marge de guanys històrics per a l'any 2020. Mil milions d'aquests beneficis es

calcula que procediran del lliurament del Popular. És curiós que els defensors del negoci financer i apòlegs de l'autoregulació del mercat, siguin els que més precisin de la intervenció de tot l'entramat institucional (el Mecanisme Únic de Resolució-MUR, la Junta Única de Resolució-JUR, el Ministeri d'Economia, el Banc d'Espanya i el FROB) per salvar la seva particular gallina dels ous d'or: el Banc Santander.

Es segueixen protegint les grans fortunes per davant de les persones

A AICEC-ADICAE, tenim detectada aquesta tendència a rescatar a entitats privades i a les seves grans fortunes amb els diners del contribuent durant la crisi, quan s'argumentava que la caiguda de les grans entitats financeres suposaria un risc sistèmic per a l'economia global. La dita del «Too big to fail» era la tempesta perfecta per posar els diners del contribuent a la disposició del capital privat sense fer massa soroll.

Encara podríem eximir de culpa, a l'estafa que ocupa aquest article, si en algun moment del procés no haguessin existit proves consistents que els grans xefs de les institucions reguladores estaven preparant-

li un sucós i rendible plat a l'entitat càntabra. Des de la JUR es va decidir resoldre el banc en 77 minuts basant-se en una auditoria realitzada en 10 dies, per una empresa investigada per la justícia espanyola (Deloitte). La connivència del propi president del Popular, Emilio Saracho, negant-se a acceptar plans de recapitalització de l'entitat aprovats pel Banc Central Europeu (BCE) - institució que va avisar sobre els riscos als quals s'enfrontava el Popular anys abans de la seva liquidació. O passant per les declaracions del ministre d'economia, Luís De Guindos, que anunciava a viva veu la solvència de l'entitat tan sols dos mesos abans de la seva resolució.

Sembla ser, que les institucions cansades de perdre vots amb aquest tipus de rescats, han aprofitat per salvar a les grans empreses bancàries a través d'una orquestrada fagotització d'aquelles entitats més petites. D'altra banda, davant la poca rendibilitat d'altres mètodes més prudents de creixement econòmic amb els estalvis i la dignitat de les persones, aquesta operació, permet al Santander explotar els beneficis dels actius financers, clients i infraestructures de la que va ser la sisena entitat més gran de l'estat i «el banc més

solvent del món», a qualsevol cost econòmic i humà. Al marge de les sentències particulars al territori espanyol, els casos col·lectius segueixen ancorats davant la deliberada absència d'instrucció sobre el cas. A Estats Units, en tan sol set mesos, ja existeix una sentència favorable per als fons d'inversió Anchorage Capital i PIMCO, que obliga al Santander a lliurar documents i informació crítica de la compra del Popular, que comprometen al banc càntabre.

La JUR obre un mecanisme per escoltar els afectats

Les institucions europees per la seva banda, han mostrat pocs esforços per escoltar a les plataformes de persones afectades i associacions de persones consumidores com AICEC-ADICAE. La JUR va iniciar, davant la pressió exercida, un procés de registre d'estafats que permetrà, a partir del proper 6 de novembre de 2018, enviar els comentaris en resposta a la seva decisió de no indemnitzar als accionistes i bonistes del Popular. L'organisme europeu es va mostrar sorprès quan en aquesta primera fase, 12.000 persones van acudir a les seves portes

per poder enviar els seus comentaris. Sens dubte, aquesta sorpresa ens mostra l'escassa confiança que la institució disposa en el mitjà de comunicació que ofereix als afectats. Estem davant una pantomima recreada per la institució per blanquejar la seva imatge a la palestra mediàtica.

Als estafats ja els han enganyat bastant com per caure en aquesta nova enganyifa, i com s'ha demostrat, alçaran la seva veu en contra de la injustícia a través dels mitjans que facilita la JUR. No obstant això, des d'AICEC-ADICAE no anem a permetre que les institucions, en connivència amb el poder i el Banc Santander, manipulin la seva justa reclamació. Per això seguim mobilitzant-nos per exigir transparència i responsabilitats per les grans pèrdues que han patit.

Com Associació de persones consumidores advoquem per la dignitat en les relacions de consum i exigim garanties en la contractació dels serveis bancaris. Per que el sistema financer ha deixat de banda la seva funció social darrere l'avarícia i en contra de les persones. Som necessaris, i algun dia en deixar de ser-ho, haurem complert amb el nostre recordatori: cap banc està per sobre les persones.

VINE A LES NOSTRES CONCENTRACIONS DAVANT LA SEU DEL SANTANDER A BARCELONA!

EXIGIM EL RETORN DELS NOSTRES DINERS ROBATS!

Informat a aicec@adicae.net i pregunta per les reunions del grup de persones afectades

Onze anys sense que la Llei de l'Habitatge s'apliqui

La lluita per l'accés i el dret a que tota persona tingui un habitatge digne, tal i com es declara en la secció de drets fonamentals de la Constitució Espanyola, és i ha estat la reivindicació més important que en la darrera dècada s'ha generalitzat

No obstant, la realitat no sembla que hagi canviat massa i l'habitatge segueix tractant-se com una mercaderia de consum de la que se'n treu un benefici de capital. És més, tot faria pensar que després de la gran bombolla especulativa de principis de segle, les institucions públiques n'haurien après la lliçó i, que per tant, deu anys després els governs estatals estarien aprovant les regulacions necessàries per evitar novament aquestes pràctiques. Res més lluny de la realitat, aquesta regulació s'ha anat minvant i es segueixen utilitzant els recursos més essencials per a una vida digne com a font d'ingressos desproporcionats.

A Catalunya, l'any 2007 es va redactar una llei pel dret a l'habitatge amb la voluntat d'intentar pal·liar els efectes que ja deixaven entreveure les males pràctiques en el sector immobiliari. Una llei molt ambiciosa en la que vam participar multitud d'entitats, plataformes i organitzacions per donar respostes a les necessitats reals de les persones. Però tot i així, avui en dia, encara no es compleix ni es fa complir gran part del seu articulat, tant en l'accés a un habitatge per la via de la compra, com mitjançant lloguer.

L'habitatge continua sent la principal font d'ingressos dels especuladors

L'ús continuat de l'habitatge com a font d'especulació està molt arrelat al nostre país i no només empreses en fan negoci, ja que molts particulars els hi agrada "viure de rendes". La idea de poder tenir una nòmina pel sol fet d'haver

Jornada sobre habitatge, consum i APIs a Barcelona

heretat uns immobles és molt atractiva per a moltes persones ja que els hi permet viure sense treballar. Ara bé, aquest fet implica necessàriament exprimir al màxim els beneficis a l'hora de realitzar una compravenda o cobrar la mensualitat d'un arrendament. La cultura especulativa immobiliària és ben present entre nosaltres i combatre-la no és qüestió d'uns pocs anys per aconseguir erradicar-la. Entendre que el fet de deixar de guanyar una mica més per tal de que altres persones tinguin una mica, és qüestió, encara, de molta pedagogia. Moltes persones pensen que actuar d'aquesta manera és una pràctica que demostra una intel·ligència superior, i no una qüestió hereditària.

Des del 2013 el sistema immobiliari espanyol ha crescut un 70%, mentre que la resta dels sectors empresarials tan sols ho han fet un 6%. No cal ser economista per entendre que aquest creixement és

«Las grans beneficiades han estat SOCIMI's i SICAV's»

irreal, és fum o aire d'una bombolla que creix de manera fictícia paral·lela a la realitat que de debò viu el país.

Aquesta especulació l'hem detectat a nivells molt superiors per part de grans empreses que han continuat acumulant capital en perjudici de l'habitatge de milers de persones i amb la complicitat, moltes vegades, de l'Administració Pública.

Las grans beneficiades han estat SOCIMI's i SICAV's que tributen impostos mínims, o no tributen, dels beneficis que obtenen de tot el parc immobiliari que els hi han venut a preu de saldo les entitats financeres. Aquesta nova era de l'especulació, dona ales a que la nova bom-

bolla, en aquest cas del lloguer, segueixi el mateix curs que ens va dur al setembre de 2008.

Les persones consumidores enfront les API's

Existeixen unes empreses intermediàries que en fan negoci per excel·lència a costa de tercers actors: les agències de la propietat immobiliària (API). Des d'AICEC-ADICAE creiem que el paper d'aquestes empreses és molt rellevant ja que amb elles, les persones consumidores hi mantenim una relació de consum. Són les API's les que fan del dret a l'habitatge una mercaderia de consum, però com a tal, almenys s'haurien de defensar un mínim de garanties a l'hora de comercialitzar aquest "producte". És en aquest sector on des de l'Associació hem detectat certes irregularitats en la comercialització i, fins i tot, infraccions del Codi de Consum i de la Llei de l'Habitatge.

Aquestes infraccions tenen unes causes identificades: la desregulació del sector immobiliari i la poca exigència formativa per part de les persones que hi treballen com a comercials. El sistema immobiliari està patint el mateix procés que el sistema bancari, tan sols es preocupen de vendre productes sense valorar la qualitat de la informació al client i les obligacions que han de respectar en la comercialització. De fet, en paraules del President del Consell General de Col·legis Oficials de la Propietat Immobiliària d'Espanya, Diego Galiano: "No necessites saber llegir ni escriure per ser agent immobiliari. Fins i tot, per muntar una botiga de que-

viures es necessita un carnet de manipulador d'aliments, però aquí pot entrar qualsevol analfabet i acabar estafant al ciutadà". I si a aquesta falta de compromís en la comercialització li sumem un sistema legal i legislatiu quasi inexistent, ens trobem davant una vulneració dels drets de les persones consumidores.

«Les males pràctiques analitzades afecten al deure d'informació»

AICEC-ADICAE està realitzant un estudi sobre aquestes vulneracions que esperem poder presentar durant el proper any 2019. Les males pràctiques analitzades afecten al deure d'informació, no veraç ni suficient; i a l'abús de limitar l'accés a la informació o cobrar comissions sense cap servei prestat.

Pel que fa l'arrendament d'un immoble mitjançant una API, cal saber que un cop visitat l'habitatge i mostrat l'interès en llogar-lo, si la immobiliària aprova el perfil de la persona interessada, aquesta ens hauria de facilitar fins a tres documents: l'oferta d'arrendament, la nota d'encàrrec i la cèdula d'habitabilitat (a la que s'hauria de sumar el certificat d'eficiència energètica que la Generalitat obliga a tenir). Aquesta documentació en cap cas pot ser condicionada o limitada a canvi de documentació personal de la persona consumidora, i en cap cas a canvi de qualsevol gratificació en forma de diners.

Vols formar part de l'equip de «Consumidores misterioses?»

ESTEM INVESTIGANT LA COMERCIALITZACIÓ D'HABITATGES PER PART DE LES API'S

Si vols unir-te contacta amb nosaltres al correu: aicec@adicae.net

ASSEGURANCES

Les bones pràctiques en el consum d'assegurances

La transparència i la necessitat d'una resolució extrajudicial dels conflictes són el camí a recórrer en el sector d'assegurances

Les assegurances suposen un 6% del PIB de l'estat espanyol, i tenen un impacte diari en la vida de les persones. Tot i així, la progressiva liberalització del sector i la recerca de grans rendibilitats han acabat tergiversant una eina de protecció social per convertir-la en una màquina de lucre que genera múltiples impactes socials, econòmics i mediambientals. És per això, que hem de conèixer quines polítiques hi ha darrere de cada una de les companyies i saber com reclamar en el moment en que no segueixin aquells criteris amb els que s'havien compromès. Certament, fins l'actualitat, el sector de les assegurances sembla haver evitat el qüestionament crític entorn al consum, però és el moment de preguntar-se com podem accedir a alternatives ètiques i quins són els requisits mínims que han de complir: com la

«les companyies asseguradores inverteixen en productes opacs, en sectors vinculats a mercats especulatius»

transparència, la comprensibilitat del contracte, en l'agilitat i l'eficiència del servei. A part, l'orientació social en les inversions que realitzen també és rellevant, sobretot perquè les companyies asseguradores inverteixen en productes opacs, en sectors vinculats a mercats especulatius o en d'altres més segurs però nocius en termes socials i mediambientals.

Les aliances entre banca i asseguradores estan a l'ordre del dia. A banda de compartir polítiques d'inversió, amb agressives campanyes de publicitat uns i altres aprofiten els respectius canals de distribució per oferir-se al client des d'una finestra única. És una pràctica habitual que, per reduccions en la quota de la hipoteca, el banc pressioni per a que t'asseguris amb la companyia i el contracte que ells mateixos t'ofereixen. S'ha d'anar amb molta cura perquè moltes vegades això en realitat acaba suposant un preu molt elevat pel servei realment prestat.

Els principals problemes que es presenten a les persones consumidores es poden resumir en dos àmbits: la informació prèvia a la formalització dels contractes i la resolució dels conflictes amb la companyia d'assegurances.

La falta de transparència en els contractes complica la seva comprensió

Cal dir que les companyies d'assegurances utilitzen un llenguatge molt complicat i enrevessat, presentant una mancança de transparència en els seus contractes. Tampoc existeix cap tipus de model homogeni que permeti a les persones comparar pòlisses entre diferents companyies i valorar les prestacions que donen cada una de les ofertes. Aquest fet impedeix a les persones consumidores identificar aquelles cobertures que es volen contractar de debò i no adquirir pòlisses amb cobertures inferiors o superiors a les desitjades. La comercialització d'assegurances es presenta ac-

«obliga a les persones a contractar "paquets" amb prestacions més elevades, que moltes vegades ni vol ni necessita.»

tualment en una venda de paquets tancats en condicions: on normalment o es contracten les prestacions més baixes i mínimes o obliga a les persones a contractar "paquets" amb prestacions més elevades, que moltes vegades ni vol ni necessita.

En aquest sentit, el sector de l'assegurança ha anat patint la mateixa evolució que el bancari, on s'ha perdut en la darrera dècada una progressiva deshumanització de la comercialització que anteriorment sí que oferien les corredories. A part, s'ha generalitzat la contractació de personal amb la vocació tan sols de vendre al preu que sigui, sense capacitat humana de gestionar els conflictes i de donar la informació legalment requerida abans de formalitzar qualsevol pòlissa d'assegurances. Actualment, les persones consumidores contractem aquests serveis davant una pantalla o a través d'un empleat d'una entitat bancària que no sap ni coneix les condicions generals d'aquell producte, tan sols vol vendre l'assegurança com a contraprestació de l'adquisició d'un altre producte i per poder arribar als objectius de venda que l'empresa li exigeix.

Aquesta falta de coneixement és l'origen de multitud

de conflictes amb una companyia asseguradora, ja que molts cops la informació exposada en la descripció del bé assegurat no s'adscriu a la realitat. I el motiu és perquè aquesta informació la redacta la persona comercial que moltes vegades, per desconeixement o per abaratir la quota, falseja. Cert és que tenim el deure com a persones consumidores de revisar aquella informació que firmem, però en cap cas podem fer víctima a la pròpia víctima del frau.

Les barreres judicials i pericials són els principals obstacles

El segon aspecte a tenir en compte en els abusos de les companyies d'assegurances són els conflictes sorgits a l'hora de resoldre sinistres. Tan en moments dels canvis de condicions, renovacions i baixes o els pèrits i solucions dels mateixos accidents. La "barrera pericial" pot comportar un dels principals inconvenients per arribar a solucionar els conflictes amb les asseguradores, donat que moltes vegades amb les reclamacions no s'aconsegueix una resposta efectiva. Ja que el pèrit inicial prové de la pròpia companyia i poden sorgir conflictes d'interessos.

Si la persona consumidora volgués realitzar un segon pèritatge, però l'haurà de sufragar ella mateixa, fet que

nostra reclamació. De la mateixa manera succeeix en la resolució dels conflictes per la via judicial. Ja que les companyies asseguradores no volen acceptar vies intermèdies extrajudicials que permetin la defensa dels interessos de les persones. El fet d'haver de solucionar aquests conflictes mitjançant la justícia, comporten unes despeses que molta gent ni pot pagar o li suposa un esforç econòmic superior al reclamat.

Actualment, en matèria de consum tenim la via de la mediació, on les asseguradores estan incloses. Però aquestes companyies no volen accedir-hi de manera voluntària. Ja que aquestes empreses no tenen cap voluntarietat a l'hora d'accedir a la mediació o l'arbitratge en els conflictes amb els clients, el que suposa de fet, una eina dissuasiva, i segurament abusiva, que afecta a totes les persones consumidores.

Per tot això, existeix l'urgent necessitat de demanar a les companyies d'assegurances que desenvolupin una política pròpia de gestió de conflictes que s'adeqüi a un codi ètic de bones pràctiques, ja que moltes d'elles ni tan sols el preveuen. I això ens ajudaria a poder escollir la companyia que ens donés la cobertura que més s'adeqüés a les nostres necessi-

comporta que molta gent no ho pugui pagar o li suposi una despesa superior a la reclamada. Aquest fet comporta un gran perjudici a les persones consumidores ja que se'ns limiten els nostres drets a l'hora de poder fer efectiva la

tats. Actualment, estem a l'espera d'una transposició de la directiva europea que regula aquest sector, però des d'AICEC-ADICAE no tenim constància que el legislador espanyol estigui treballant en aquest sentit.

Entra i inscriu-te a la Plataforma online d'Educació Financera d'ADICAE!

ÉS GRATUÏTA, POTS TROBAR DIFERENTS CURSOS DE DIFERENTS TEMÀTIQUES I APRENDRE SOBRE EL MÓN DEL CONSUM.

NO DEIXIS ESCAPAR L'OPORTUNITAT, FORMA'T PER COMBATRE ELS ABUSOS DE LA BANCA!

<http://educacionfinanciera.adicaeonline.es>

El negoci dels crèdits morosos

Les facilitats per aconseguir un crèdit, de baix import i en curts terminis de retorn, ha anat en augment paral·lelament a la necessitat que moltes persones tenen de poder fer front a les despeses de necessitats bàsiques. Cada cop és més habitual la situació desesperant de necessitar 300€ o 500€ per pagar unes factures d'aigua i llum, una compra d'alimentació familiar, pagar el lloguer o la hipoteca, i el que encara és més preocupant, realitzar compres o contactar serveis pel fet d'aparentar o de tenir. Segons dades del Banc d'Espanya (BdE), el crèdit

tual en la nostra societat, des de finals de 2014 hi ha hagut un increment acumulat del 47% en la seva contractació. Les entitats financeres han vist en aquest producte l'oportunitat perfecta per llançar campanyes de comercialització mitjançant el finançament en un context de tipus baixos. És una de les mesures per compensar la disminució de beneficis que estava obtenint de les hipoteques. Les entitats financeres comercialitzen aquests crèdits d'una manera àgil i senzilla, afavorint el consum irreflexiu i impulsiu.

L'Associació aconsella fugir de les targetes revolving amb uns interessos del 20,59% de mitjana, ja que el seu us comporta ajornar els pagaments de manera que la persona està refinançant el crèdit d'una manera continua, pagant molts interessos i no retornant capital.

El negoci de l'impagament

Les entitats prestadores es lucren amb l'impagament del crèdit, per aquest motiu es concedeixen sense els re-

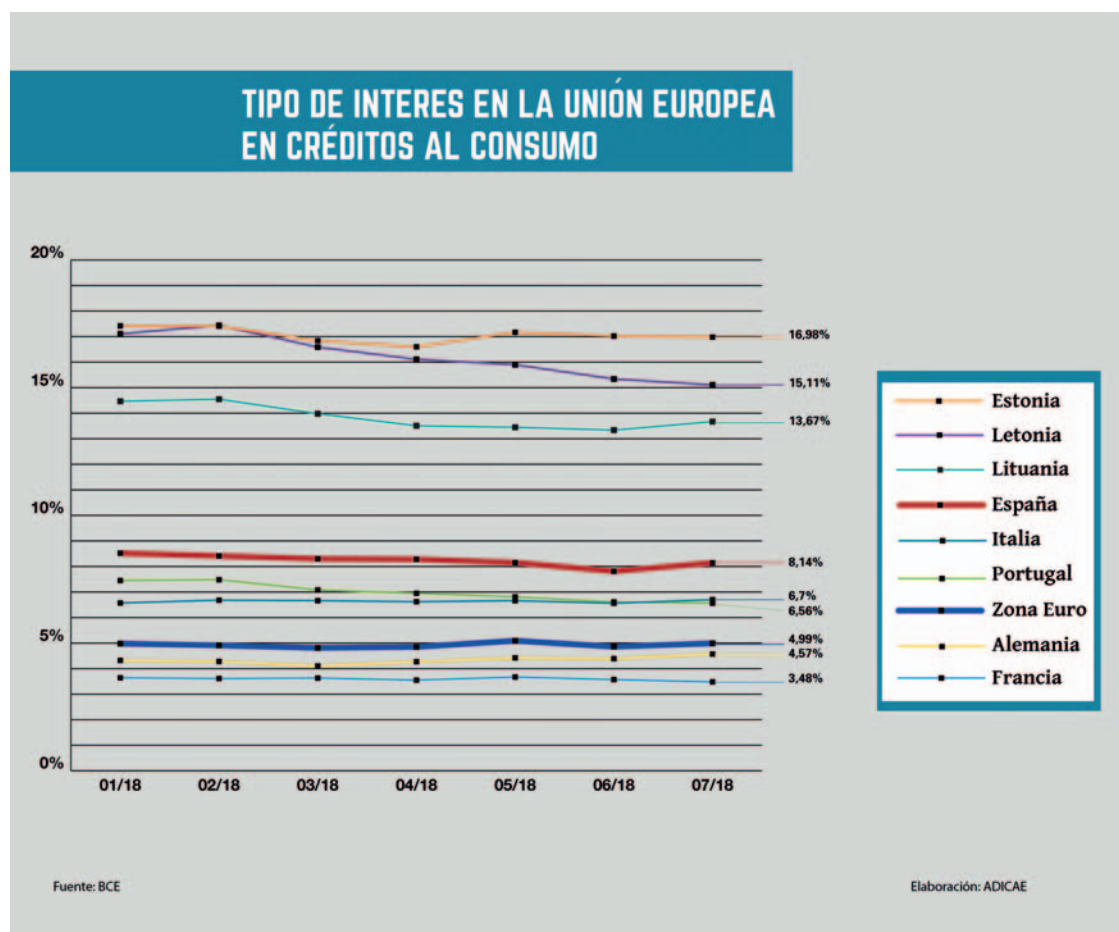
L'augment de l'exclusió financera i la bretxa digital

Les entitats financeres tanquen oficines sota el pretext de la innovació, l'abaratiment de costos i la comoditat que suposa poder realitzar totes les seves gestions a través d'Internet. Encara que pugui suposar avantatges per als internautes, moltes persones troben la 'finestreta virtual' tancada a l'hora de realitzar les operacions financeres més bàsiques.

El problema s'accentua quan aquest tancament progressiu d'oficines deixa sense representació física d'una entitat als habitants de petits nuclis urbans. Aquest fenomen es coneix com a exclusió financera, i converteix operacions simples com la realització de pagaments, el reintegrament o l'ingrés de diners en una odissea si no es disposa de la tecnologia necessària o es desconeix el seu ús.

L'exclusió financera afecta especialment a les persones

grans que troben molts obstacles per accedir als serveis financers bàsics, com el desplaçament a altres municipis que precisen de temps i despeses. És aquest sector de la població, on l'exclusió financera s'accentua amb el que els experts denominen 'bretxa digital'. El seu escàs coneixement i ús de les noves tecnologies els converteix en la diana de la banca per la seva falta d'informació, ja sigui en forma de comissions per comunicacions físiques o deixant sense marge d'acció a la persona consumidora davant possibles problemes. Les dades apunten al fet que en els propers anys, la tendència al tancament de punts físics d'atenció, farà de l'exclusió financera una font de problemes per als usuaris que no tinguin accés a Internet o no sàpiguen utilitzar aquestes eines.

al consum a l'estat espanyol va augmentar un 15% al darrer any, amb un pes molt important a aquest tipus de crèdits. Els crèdits al consum que ofereixen els bancs i Establiments Financers de Crèdit (EFC) -supervisats pel BdE- conviuen amb una oferta de crèdits de petites quanties que qualsevol societat mercantil pot comercialitzar. Sent lliures d'imposar clàusules abusives i preus usurers sense cap supervisió. Des d'AICEC-ADICAE considerem que és necessari establir el més aviat possible uns criteris comuns davant la dispersió legislativa del sector ja que hi ha una gran varietat d'empreses i productes que no ofereixen cap garantia a les persones consumidores.

En compte amb els crèdits al consum

El crèdit al consum s'ha convertit en un fenomen habi-

A Espanya les operacions més habituals són els préstecs de durades d'entre 1 i 5 anys que es paguen a un tipus d'interès mitjà del 8,14% TAE. Fet que comporta que l'Estat lideri els rànquings dels interessos més elevats d'Europa, ja que paguem un 63% més que en la mitjana de l'Eurozona on el tipus d'interès estaria en un 4,99%.

Els perills del diner fàcil

En el mercat dels microcrèdits, els crèdits ràpids o les targetes revolving es on trobem els abusos més flagrants. A AICEC-ADICAE hem detectat multitud de males pràctiques i irregularitats que introdueixen aquestes empreses amb una clara voluntat usurera. Des de publicitat enganyosa, fins a demores i comissions exagerades que amaguen uns interessos reals exigits a la persona consumidora que arriben al 4.000%.

quisits de solvència necessaris. S'aprofiten d'aquelles persones que cap entitat financera els hi concedeix un préstec o bé d'aquelles persones que troben en el crèdit ràpid un accés a diner fàcil, senzill, sense preguntes i sense paperassa.

Aquestes empreses fan negoci de l'impagament ja que venen el crèdit morós a entitats de recobriment. És per això que un crèdit de 300€ es transforma en deute exigible de 2.000€ si no es compleix amb el termini de pagament. D'aquesta manera ambdues entitats guanyen suculents beneficis. En aquest punt és quan els drets de les persones consumidores queden vulnerats ja que les empreses compradores de crèdit acostumen a faltar als drets bàsics de protecció de dades i assetjar sense cap remordiment a les persones afectades.

VOLS SER UNA PERSONA FORMADORA DE LA ECONOMIA CRÍTICA EN LES ESCOLES?

Participa en el nostre grup de formació no bancària per a joves

LA BANCA SEM

10 ANYS DE CRISI, 10 ANYS DE

Aquest 2018 hem “celebrat” un malaurat aniversari: 10 anys des de que un 15 de setembre de 2008, Lehman Brothers es declarés en fallida. No només de favors polítics i judicials s'ha nodrit el sistema financer ja que en deu anys ha vist créixer les seves riqueses i possessions en un 300% mentre El poder i els tentacles del sistema financer abasten els estaments legislatiu, executiu i judicial. Ningú ha descobert Amèrica, ja que aqu

Un sistema econòmic a mida de la banca.

La banca ha promogut un sistema econòmic i de consum en que les persones es desenten dels mitjans de producció i els seus impactes ambientals. O com ha fet del dret fonamental a un habitatge digne sigui tractat com una mercaderia sense cap garantia de consum que només poden adquirir les persones més “oneroses”, una mercaderia en la que prima el negoci, l'exploació i l'especulació per maximitzar els beneficis en el termini de temps més curt possible.

«A ADICAE hem detectat que només el 10% de les reclamacions extrajudicials presentades a través d'aquests òrgans són favorables a les persones consumidores.»

Una acumulació de beneficis que s'ha fet en detriment de milions de persones arreu del món, excloent-nos dels recursos més bàsics per sobreviure, debatre o prendre decisions. Cal recordar que l'economia global

es tracta d'una suma zero, si unes persones augmenten la seva riquesa, d'altres són desproveïdes de les seves necessitats. Però ha quedat evidenciat que aquesta obtenció de beneficis només es fa per la satisfacció d'unes poques persones, insolidàries i incapaces d'entendre la societat com un tot, ja que el que els mou, els ha mogut i els mourà és l'avarícia. Una acumulació per apropiacions, no pas per mèrits propis. Durant aquesta crisi hem pogut veure com la banca mantenia llaços estrets amb la casa reial, l'opus dei a la vegada que patrocinen mitjans de comunicació progressistes; o com creen fundacions per fer accions “solidaries” a la vegada que desnonen i patrocinen els fons voltors immobiliaris, però condonen els deutes dels partits polítics.

Amb això la banca ha aconseguit controlar, no només els poders estatals sinó que també dirigeix els propis òrgans reguladors que la controlen i la limiten per evitar que continuïn exercint pràctiques comercials que es van evidenciar com a nefastes pel conjunt de la societat. El Banc d'Espanya (BdE), la Comissió Nacional dels Mercats de Valors (CNMV) o inclús la Comissió Nacional del Mercat de la Competència (CNMC) són jutge i part d'aquest entrellat. A

ADICAE hem detectat que només el 10% de les reclamacions extrajudicials presentades a través d'aquests òrgans són favorables a les persones consumidores.

«Directives legislades pel Parlament Europeu han apostat per garantir els nostres drets.»

També en la justícia, pel col·lapse, la poca agilitat en les demandes col·lectives o agrupades, la facilitat en indi-

vidualitzar els casos de frau massius i la clara complicitat, han provocat que no es resolguin més del 20% dels casos en no menys de 5-8 anys (inclús més).

Europa al capdavant de la protecció de les persones consumidores

No obstant, i com a contrapès, en aquests anys també hem pogut apreciar que existeixen institucions que amb tots els seus “peros” ens han ajudat a les persones consumidores a defensar-nos i fer respectar els nostres drets. Certament, el Tribunal de Justícia de la Unió Europea (TJUE) o inclús algunes directives legislades pel Parlament Europeu han apostat per garantir els nostres drets. I per sort, a la Unió Europea (UE) ja no es pot actuar de qualsevol manera, la parcialitat dels sistemes polítics estatals ha quedat minorada (però no eliminada). Una altra cosa, és el cas què els governs estatals han fet d'aquestes sentències i lleis.

La UE ha estat legislant multitud de directives amb la voluntat de reformar o acotar el sistema financer, de manera molt minsa o escarida, certament, però inclús així l'incompliment d'aquestes normatives per part del Govern espanyol és escandalós. En comptes de legislar cap a unes petites reformes, sembla que hi hagi una voluntat de continuar utilitzant la llei com un instrument repressor o de por com a eina de control. Cal esmentar l'omissió de transposar multitud de directives europees en els terminis establerts per la UE i de la que es paguen sancions milionàries per no fer-ho, com són la directiva sobre la llei hipotecària, o la directiva a favor de l'acció col·lectiva, o la de resolucions extrajudicials de conflictes en matèria financera, o la de sancions penals aplicables als abusos del mercat, o la de la salvaguarda dels instruments financers i fons de les persones consumidores, o la de la informació per blanqueig de capitals, o la de distri-

LÍNIA TEMPORAL

CLÀUSULA SÒL , 8 ANYS

La demanda col·lectiva contra 101 entitats financeres respectant té un poder absolut sobre les altes institucions judicials. La re a totes les persones, sense distinció de si formaven part o no

Algunes claus

- Retards administratius dels jutjats i morts sobtades dels pro
- Intents d'individualitzar els casos
- Una sentència del Tribunal Suprem que s'inventa una retroa
- Incompliment de les sentències del Tribunal de Justícia de l
- Complicitat pro banca del Congrés dels Diputats a l'hora de
- Saturació dels jutjats per la individualització dels casos.
- No es trenca la barrera judicial i molta gent no pot accedir a

PRE GUANYA?

E DESIGUALTATS ACUMULADES

a. En el transcurs d'aquesta dècada, des d'AICEC-ADICAE hem evidenciat els favors atorgats des de les institucions públiques a la banca. Les persones consumidores, joves i dones hem vist com se'ns retallaven o abolien, directament, els nostres drets. Primer subtilment, després explícitament. Aquesta sospita sempre ens ha acompanyat en el nostre dia a dia, però el fet que crida l'atenció és que cada cop la banca dissimula menys.

LA CLÀUSULA SÒL

DE LLUITA COL·LECTIVA

La clàusula sòl és l'exemple clar de fins a quin punt la banca resolució d'aquesta demanda d'ADICAE comportarà un benefici

curadors per interposar la demanda

activitat per beneficiar a la banca la Unió Europea

redactar la normativa per a la devolució de la clàusula sòl

el sistema judicial per fer efectiva la sentència d'Europa.

bució d'assegurances, o la que ha de regular els mitjans de pagament (targetes), o la de tractament de bons, o la d'elusió fiscal... i així fins a 20 més! Mentrestant, paguem les sancions des d'una Hisenda pública que a juny de 2018 devia quasi 1Bilió d'euros (un milió de milions).

La justícia espanyola per la defensa del capital

Durant aquests 10 anys de crisi hem vist com hem rescatat a la banca amb més de 60mil milions d'euros públics, la mateixa quantitat que destina la Generalitat de Catalunya en quatre anys a sanitat i ensenyament, dels quals no han retornat ni un 5% ni tenen intenció de fer-ho, ja que el BdE els hi condona el deute. Deutes que en cap cas el sistema financer va voler condonar a les persones que desnonaven, que li cobraven clàusula sòl, que li manipulaven l'IRPH, que l'imposaven les despeses o que li vinculaven un SWAP. Paral·lelament, la justícia espanyola permetia impunement i sense posar fre tots aquests abusos. Tant individualitzant les reclamacions i demandes de la gran estafa que van ser les preferents, sense una condemna clara i coercitiva per evitar que es torni produir en un futur. O com el Tribunal

Suprem (TS) s'inventava retroactivitats limitades perquè les persones no poguéssim reclamar la clàusula sòl. Inclús amb sentències favorables a les persones del mateix TJUE el Govern continuava, i continua avui en dia, sense obligar a la banca a pagar i eliminar aquesta clàusula abusiva dels contractes hipotecaris. O com durant anys, la justícia espanyola ni es va preguntar sobre la moralitat ni l'ètica d'aplicar el venciment anticipat d'una hipoteca que permetia els desnonaments exprés de milers de persones de casa seva, i que per sort Europa té paralyzats per clares evidències de falta d'ètica a l'hora d'aplicar aquesta clàusula. O molt recentment, els canvis de criteri en menys de 24 hores del TS sobre qui ha de pagar l'impost dels Actes Jurídics Documentats (AJD) i sense demanar explicacions a la banca de per què segueix obligant a les persones consumidores a pagar totes les despeses de formalització d'hipoteques quan el mateix tribunal les va declarar abusives i nul·les el 2015.

Queda palès que aquells que ens van dur a la major crisi financera de la història 10 anys després continuen fent el mateix o inclús amb més marge que abans ja que han acumulat més poder i han aconseguit que les pròpies institucions públiques es sotmetin a la seva voluntat. Per aquests motius cal seguir endavant amb la lluita contra els abusos financers, organitzar-se i instruir-se per poder donar la volta a la truita algun dia. I perquè la banca ha de pagar.

Jornada "Desmuntant els mites de la banca i del diner per transformar les finances"

El 15 de setembre de 2018, en commemoració de 10 anys de crisi financera, vam participar d'una jornada de reflexió i exposició de les lliçons apreses durant aquesta dècada. El vicepresident d'AICEC-ADICAE, Jordi Tarruella, va incidir en les conseqüències i orígens dels més de 60 mil milions d'euros que vam donar a la banca per culpa de la seva nefasta gestió econòmica de la seva pròpia avarícia. També vam exposar la necessitat d'augmentar l'educació financera a la ciutadania per evitar novament els mateixos fraus, però sense entrar en l'educació que la banca tradicional pretén imposar. Des de la perspectiva d'un col·lectiu format i empoderat podem transformar un sistema econòmic del que encara en patim les seves conseqüències. Però això requereix d'un esforç comú molt gran per poder canviar els nostres propis prejudicis i estereotips. Dinàmica que des d'AICEC-ADICAE hem començat a percebre que cada cop s'està generalitzant més.

DEFENSA COL·LECTIVA

La banca aprofita l'IAJD per intoxicar l'opinió pública

La confusió jurídica orquestrada per la banca i alimentada per juristes i polítics entorn de l'Impost d'Actes Jurídics Documentats tracta d'ocultar els fraus de les entitats contra milions de consumidors en la contractació de les hipoteques

El 18 d'octubre de 2018 s'ha fet pública una nova sentència del Tribunal Suprem en la que es reinterpreta la versió sobre a qui li pertoca pagar els Impostos d'Actes Jurídics Documentats (AJD) a l'hora de formalitzar un préstec hipotecari.

Aquesta sentència modifica la pròpia jurisprudència que havia dictat anteriorment i interpreta el text refós de la llei de l'impost sobre transmissions patrimonials i actes jurídics documentats i el seu reglament. Conclou que no és el prestatari el subjecte passiu d'aquest últim impost en les escriptures notariales de préstec amb garantia hipotecària sinó l'entitat que presta la suma corresponent. Així, corregeix la sentència del març de 2018 que sentenciava a favor de la banca, que exclouia l'impost d'AJD de les despeses de formalització.

La part més positiva és que el TS finalment s'encamina a una correcta lectura de la declaració del desembre de 2015, de la Sala Primera, que senyalava que la totalitat de la clàusula sobre les despeses de formalització és abusiva. Ja que són unes despeses que se'ns imposen a les persones

rada clàusula abusiva, i no ha retornat dels pagaments als seus clients.

L'Impost d'Actes Jurídics Documentats és especialment important atès que pot suposar dues tercers parts de la totalitat de les despeses de formalització, i per tant, si no s'inclouen en el retorn de les despeses, la barrera judicial provocarà que moltes persones no exerceixin els seus

obligava a pagar totes les despeses al client era abusiva i per tant no hauria d'haver generat conseqüència alguna.

Fins i tot apunta la sentència, (encara que no ho diu expressament) al caràcter penalitzador que ha d'existir com a conseqüència de la inclusió de clàusules abusives, i que comporta que el banc, sigui qui sigui en la pràctica el subjecte passiu de l'impost,

clàusules abusives, incloent la d'imposició al consumidor del pagament de la totalitat de les despeses hipotecàries. A banda, aquest mateix any iniciem una campanya reivindicativa perquè el Govern faci complir aquesta llei. El 2017 vàrem engegar una recollida de centenar de milers de reclamacions que vam estar enviant de manera agrupada durant quasi tot l'any. Ja que la resposta per part de totes les entitats sempre era negativa o simplement no responien, i per tant, les entitats financeres no volien resoldre el conflicte i les autoritats judicials espanyoles no semblaven molt disposades a donar suport a les persones, al mes de maig d'aquest any ADICAE va iniciar accions judicials.

Des d'ADICAE volem aconseguir que es faci una legislació clara i justa en relació a les despeses hipotecàries, és a dir, revertir aquesta clàusula i aconseguir que totes les persones consumidores recuperin els diners que van pagar per la formalització del préstec hipotecari. Per això apostem per fer demandes agrupades, perquè no estem d'acord en aïllar-nos entre nosaltres mateixes com a un col·lectiu d'afectades pels mateixos abusos. Per una banda, perquè creiem en la cooperació comuna i la lluita compartida. Per l'altra, les accions judicials agrupades o col·lectives permeten a les persones, que pels elevats costos judicials, quedarien excloses del sistema judicial puguin exercir els seus drets que d'altre manera, segurament no podrien.

Amb les demandes col·lectives, ADICAE busca evitar la desfilarada de milions de persones pels jutjats, com vol la banca per saturar el procés, per intentar minimitzar l'impacte d'aquestes despeses hipotecàries, que poden afectar a més de 6 milions de persones. Es tracta d'un cas semblant a les clàusules sol: un frau que afecta a la pràctica totalitat de les hipoteques, i que no es pot resoldre cas per cas.

drets. Ja que en la majoria de casos els costos judicials superaran l'import pel que s'està reclamant.

Abans de l'actual sentència a favor de les persones consumidores, alguns jutges s'havien rebel·lat contra el Tribunal Suprem per la sentència del 28 de febrer en la qual considerava al client com a subjecte passiu de l'impost d'actes jurídics documentats, en el que, per ADICAE, suposava un clar atac a les consumidores. Per exemple, en aquest cas el jutjat de primera instància d'Igualada va condemnar al BBVA a pagar 5.534,62 euros per totes les despeses hipotecàries. La sentència condemna a l'entitat a pagar totes les despeses per considerar que la clàusula que

hagi d'assumir la càrrega d'aquest pagament. D'aquesta forma hi havien discrepàncies jurídiques i aquestes sentències, ja contradeien al Tribunal Suprem perquè posa el focus no en qui ha de pagar l'Impost d'AJD sinó a observar si les clàusules que imposen les despeses hipotecàries són abusives, fixant l'atenció a la sentència del 2015. L'expulsió del contracte de la clàusula no pot sinó restituir al consumidor en la seva condició immediatament anterior a la seva signatura. És a dir la clàusula és nul·la i és el banc qui ha de córrer amb totes les despeses.

L'associació en el 2016 va organitzar milers d'atencions col·lectives i assembles per informar de la nul·litat de les

New Deal for Consumers

Els greus fraus col·lectius han demostrat la ineficiència de l'acció judicial col·lectiva. Són múltiples els exemples en els quals la realitat judicial ha posat de manifest els déficits en la defensa de les persones consumidores; participacions preferents, deute subordinat o les clàusules sol són mostres d'això.

La proposta de Directiva de protecció dels interessos col·lectius de la Comissió Europea pretén abordar les deficiències principals en aquesta matèria. Espanya, de la mà d'ADICAE, és la que més accions col·lectives ha presentat en tota Europa fent un seguiment als 20 anys de fraus massius comesos per entitats financeres i grans empreses.

La Comissió Europea està formulant una consulta per tots els països de la Unió sobre aquesta nova normativa. La consulta a Espanya es va realitzar l'1 d'octubre de 2018, en ella va participar ADICAE, com a ponent en nom del Consell de Consumidors i Usuaris.

La gran novetat de la Directiva és la incorporació del rescabament, alguna cosa pel que l'Associació porta lluitant des dels seus inicis. ADICAE sosté que en abordar el rescabament des de l'acció col·lectiva es desincentivarían les actuacions i pràctiques abusives amb caràcter massiu.

A Espanya l'acció col·lectiva ha quedat tan sol com a "cessació pura", negant la possibilitat que una mateixa pràctica o condició pugui generar efectes col·lectius i que, a més, hagin de ser corregits també de forma col·lectiva. La realitat és que en les relacions de consum fa dècades que no existeix la contractació per negociació, sinó que tota ella es regeix per la contractació massiva i per adhesió.

ADICAE creu s'han de millorar algunes facetes d'aquesta directiva. Per exemple definir millor "assumpte complex" per donar solució a alguns temes on el rescabament és complicat, com en el cas Vodafone on s'han d'indemnitzar a mig milió d'usuaris amb una quantia d'entre sis i deu euros.

D'altra banda, ADICAE creu que s'hauria d'especificar millor l'acció de representació que eviti que el concepte i denominació "Associació de Consumidors" es converteixi en paraigües legitimador de qualsevol grup, grupúsculo, o despatx tècnic o jurídic amb interessos propis per a una actuació escudada en una condició aliena a la seva realitat.

«ADICAE busca evitar la desfilarada de milions de persones pels jutjats, com vol la banca per saturar el procés»

consumidores, sense poder negociar-les, i on la part interessada i que se'n beneficia és la banca. Les principals despeses que se'n deriven de la formalització del préstec són: Gestoria, Notaria, Registre, Taxació i Impostos. Tot i així, després de la sentència del 2015 el sistema financer ha seguit imposant a les persones consumidores el pagament de la totalitat de les despeses hipotecàries, tot i ser conside-

Caixabank i Sabadell, un any després

L'octubre de l'any passat es va evidenciar la complicitat de les institucions públiques amb el sistema financer espanyol i d'altres sectors estratègics. Tal i com vàrem explicar en «L'economia dels consumidors» n°10 el trasllat de seu de les dues principals entitats financeres que operaven a Catalunya només estava embolcallada de mentires i extorsions per les dues parts interessades. Un any després cal recordar i fer anàlisi de les conseqüències d'aquella sortida i si els pronòstics emesos durant l'últim trimestre per part de les entitats eren certes o tan sols fum i mentides.

Abans de tot, però cal recordar que finalment les úniques empreses que van migrar la seva seu social són les grans societats anònimes del sector financer, del sector d'assegurances i del sector energètic. És a dir, aquelles empreses que veuen

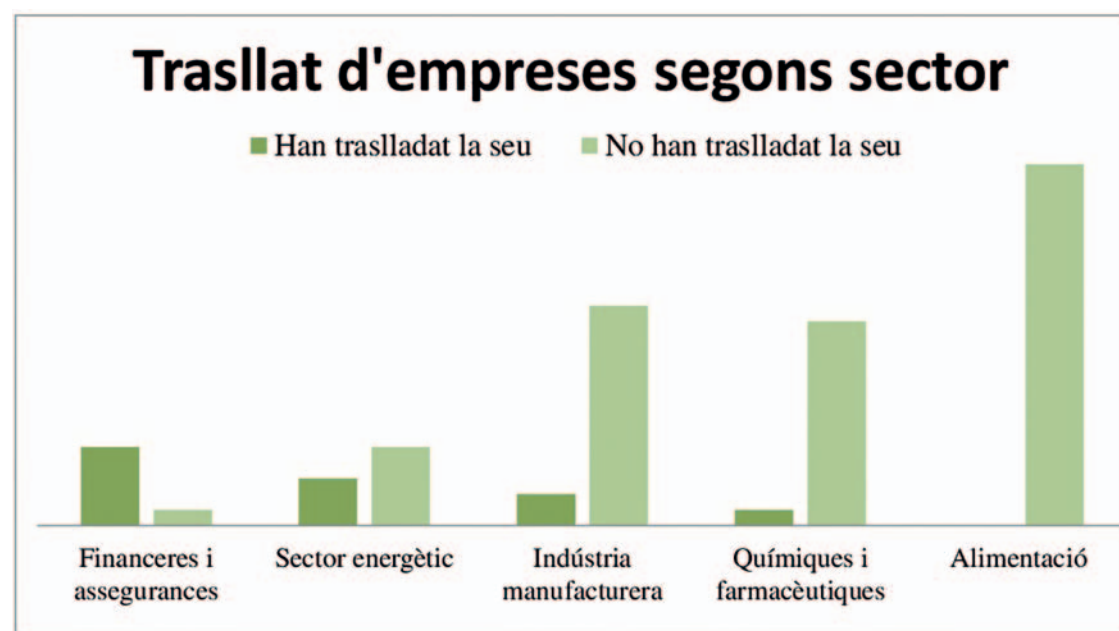
beneficiada la seva activitat comercial per una regulació molt avantatjosa que, entre altres aspectes, els atorga una posició de força en un sector quasi monopolitzat. A part, com portem anys denunciant des d'AICEC-ADICAE, els successius governs han estat protegint aquestes empreses de l'aplicació de directives europees més garantistes cap a les persones consumidores amb legislacions descafeïnades.

També cal esmenar que finalment, de les empreses d'aquests sectors, tan sols van fugir de Catalunya les que es van fundar a Espanya ja que les empreses d'altres nacionalitats no ho van fer per l'alt cost i la pèrdua de les múltiples oportunitats empresarials que els hi hagués comportat marxar. Aquest fet evidencia que les raons, per les que Caixabank o el Sabadell van decidir fugir de Catalunya, eren merament po-

lítiques per l'interès que els esperava.

I és que aquest interès no es va deixar esperar pas massa, començant per un decret llei que va abolir les poques garanties democràtiques que quedaven en un consell d'administració de les entitats financeres. Però també es va aprovar un esborrany de Llei hipotecària molt beneficiosa per la banca, o també es van paraitzar una quantitat ingent de directives europees que pretenien regular el sector.

Tal i com vam aclarir llavors, els estalvis de les persones consumidores estaven, han estat i estan protegits pel Fons de Garantia de Dipòsits. I l'únic que em tret en clar és que la banca va demostrar el poder que té sobre les institucions públiques per aconseguir normatives que perjudiquen als petits accionistes i les persones consumidores en general.

Elaboració pròpia

Les implicacions de posar els estalvis en un fons d'inversió

Tota la banca tradicional que opera a l'estat espanyol està organitzada en un lobby conjuntament amb les altres principals empreses oligopolistes de l'Ibex com ACS, Naturgy, Endesa o Telefónica anomenat FEDEA. Aquesta organització té l'objectiu de pressionar a les institucions públiques segons els seus interessos amb la finalitat de modificar la realitat social espanyola segons la seva voluntat.

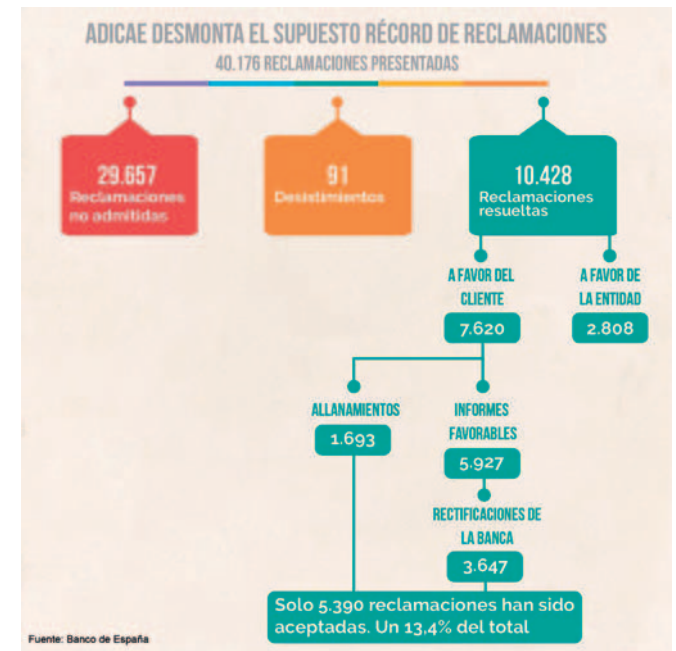
Qui és FEDEA?

Per això no és d'estranyar que els seus dirigents estiguin vinculats a grans organitzacions polítiques del país com Ángel de la Fuente, director executiu de FEDEA, que va ser president fundacional del primer Congrés de Ciutadans a la vegada que participa de l'equip d'investigació del «think tank» de l'expresident José Maria Aznar, FAES. O Michele Boldrin, exdirector de FEDEA, que va fundar el partit ultraliberal italià FiD (Fermare il Declino) a la vegada que va organitzar una campanya contra l'Administració Obama i les seves polítiques econòmiques neo-keynesianes.

També, el vicepresident de FEDEA, José Ignacio Conde-Ruiz, lidera un equip d'investigació per demostrar la no sostenibilitat del sistema de pensions públiques espanyol. O Luís Galiano, consultor de FEDEA i assessor econòmic de Ciutadans que encapçala les operacions de compravenda de grans edificis a la ciutat de Madrid de mans de múltiples fons d'inversió. Tots ells són o han estat consultors de l'Administració Pública espanyola així com del Banc Mundial o el Fons Mundial Internacional.

Els fons voltor i el seu negoci

Cal destacar la vinculació de FEDEA amb el fons BlackStone, principal accionista del Banc Santander; amb el fons Cerberus, dirigit pel fill del director de la FAES; o amb els fons LoneStar i Orion. Tots ells s'han nodrit dels actius immobiliaris de les entitats financeres provinents d'execucions hipotecàries. Per una altra banda, aquestes empreses creen productes especulatiu que comercialitzen, a través de la banca, a les persones consumidores que volen obtenir un rendiment dels seus estalvis.

El Banc d'Espanya menteix de nou

Els òrgans supervisors del sistema financer, Banc d'Espanya (BdE) i la Comissió Nacional del Mercat de Valors (CNMV), així com la Direcció General d'Assegurances i Fons de Pensions (DGSiFP), han tornat a mostrar la seva ineficàcia per resoldre conflictes sense obligar a les persones a anar a la justícia. Des d'AICEC-ADICAE sempre hem defensat, i de fet és la nostra raó de ser, una via extrajudicial efectiva que permeti a les persones exercir els seus drets front els abusos dels oligopolis i poder defensar-nos sense costos judicials. Europa ja ha donat via lliure a aquestes propostes amb les directives de l'acció col·lectiva i la directiva de resolució extrajudicial de conflictes en matèria financer que encara esperem, amb retràs, la seva transposició a Espanya. El BdE va tornar a mentir aquest 2017 en l'informe presentat on s'afirmava que el 73% de les reclamacions presentades a aquest òrgan s'havien resolt favorables a les persones consumidores.

Però aquesta fal·làcia no va deixar de ser un maquillatge dels números reals, ja que aquest percentatge es donava després de la «neteja» de reclamacions feta pel propi òrgan supervisor i les entitats financeres que no van admetre a tràmit. Si s'inclouen aquestes queixes, el percentatge de resolucions favorables decau a un 13,4%.

Tot i així, des d'AICEC-ADICAE animem sempre a emetre les reclamacions a aquests òrgans ja que en alguns casos sí que són efectius, i d'altra banda ens ajuda a poder continuar exercint la pressió necessària per la creació d'un òrgan independent que no sigui jutge i part, vinculant i amb poder de decisió.

Fins que no tinguem uns òrgans supervisors efectius, que permetin un control real del sistema financer i d'assegurances, continuaran impunement abusant i defraudant a les persones consumidores sense sancions exemplars. A Espanya la legislació fa que els abusos de les grans empreses els hi surtin barats.

GRANS TEMES DEL CONSUM

Un sistema de consum basat en l'obsolescència programada

El sistema econòmic actual promociona el consumisme constant com a font d'ingressos i beneficis indiscriminats. Una de les pràctiques més rellevants que empren les empreses i en la que ens hem vist sotmesos és l'obsolescència programada, és a dir, programar la durabilitat dels béns de consum a períodes relativament curts per «afavorir» la compra constant de productes nous. Aquest fet obliga a les persones consumidores a augmentar el nivell de despesa, havent d'acudir en molts casos al recurs del crèdit que el sistema financer ens ofereix i promociona. Els crèdits al consum, són el reflex d'aquesta dinàmica de compra compulsiva que el sistema financer promociona degut als ingressos que els hi proporciona. L'abús del consum ens duu a un augment de residus irracional que genera un impacte ambiental, un impacte sobre la salut pública i la proliferació dels negoci il·legals de venda de residus en regions en les que no es contemplen el benestar dels seus ciutadans, degut a una regulació més laxa.

L'Eurobaròmetre evidencia que el 92% de les persones creu que els béns de consum duren menys actualment que fa vint anys i el 77% afirma que voldria reparar els productes abans que comprar-ne de nous. Ara bé, la dinàmica del sistema econòmic europeu demostra que les persones consumidores actuen molt diferent a aquestes preferències. Per aquest motiu, des d'AICEC-ADICAE promovem el moviment consumerista per adquirir aquells productes que permetin allargar la seva vida útil. Com? Existeixen alternatives en millores de disseny i la possibilitat de reparar el producte. En la mesura que ens sigui possible assegurem-nos de que allò que comprem es pugui adaptar, sigui fàcil de reciclar i fàcil de desmuntar. A més, preguntem si les peces que componen el bé de consum són substituïbles, si existeixen peces de recanvi i fins quan estaran disponibles. En aquesta línia està treballant la Unió Europea que ja ha mostrat interès en prohibir aquelles productes que no s'ajustin a la possibilitat de reparacions. També

està valorant ampliar la garantia mínima actual de 24 mesos per promocionar els productes duradors. És més, a França l'obsolescència programada ja és un delict tipificat i penat que castiga aquelles empreses que comercialitzin aquests tipus de productes. O a Suècia, que ja es bonifica amb un IVA reduït les factures de reparacions de béns de consum, a la vegada que les persones professionals paguen la meitat d'impostos en aquells serveis en la que reparin i/o augmentin la vida útil de qualsevol producte. Si com a persones consumidores anem canviant els nostres hàbits millorarem, no tan sols un sistema caduc i obsolet, sinó el nostre poder adquisitiu, millorarem les nostres empreses i evitarem la sobreexplotació dels recursos naturals. Des d'AICEC-ADICAE volem fer un crit a no quedar-nos al marge d'aquest moviment que poc a poc ja és una realitat a Europa. Lluny d'esperar a que l'Administració actuï pensem que hauríem de ser proactius en les nostres decisions diàries a l'hora de consumir.

Conduir al futur

Amb l'empenta dels nous gegants tecnològics, els cotxes elèctrics estan aterrant al territori a ritme lent però constant.

L'adquisició d'aquests vehicles suposen una inversió inicial que, avui en dia, no estan a l'abast de tothom, però que tenen una gran rendibilitat a llarg termini. Els motors dièsel seran penalitzats fiscalment per les polítiques de descarbonització de les grans ciutats tal i com va recomanar l'Organització Mundial de la Salut (OMS) el 2012 segons les dades alarmants sobre l'efecte dels gasos hivernacle i l'escalfament global.

«Es dos grans talons d'Aquil·les del cotxe elèctric són: la seva autonomia limitada a 400km i 600km en funció de la marca. I unes infraestructures deficitàries que no acompanyen el nou model energètic dins del transport i els punts de recàrrega, ja que són escassos.»

Les partícules fines del dièsel són un potencial cancerigen. I l'òxid nitrós (N2O) que emeten aquests motors, són una de les causes de la perillosa contaminació de les ciutats. Això no vol dir que els motors de benzina siguin més nets, ja que els estudis recents confirmen que gran part de les partícules fines provenen dels nous cotxes de gasolina, així com del fregament del neumàtic amb l'asfalt. També es té constància que la progressiva disminució de la presència de motors dièsel al parc automobilístic, ha

regirat una pujada de la concentració del diòxid de carboni (CO2). Per aquests motius, les diferents administracions han començat a desincentivar el consum dels carburants tradicionals i han endurit els controls previs a la comercialització. L'objectiu d'aquesta campanya contra el combustible fòssil és promocionar l'ús i la compra dels cotxes elèctrics. Per això la seva adquisició ja compta amb beneficis fiscals i en moltes comunitats estan exempts de l'impost de circulació, peatges i inclús tenen aparcament gratuït. Però cal dir que el major benefici repercuteix a tothom: la descarbonització de les grans ciutats tindrà un impacte positiu per la salut pública i contribuirà a la desaceleració del canvi climàtic. Es dos grans talons d'Aquil·les del cotxe elèctric són: la seva autonomia limitada a 400km i 600km en funció de la marca. I unes infraestructures deficitàries que no acompanyen el nou model energètic dins del transport i els punts de recàrrega, ja que són escassos. No obstant això, sembla que a les properes dècades aquestes limitacions es veuran severament reduïdes. L'imparable transició cap a energies més sostenibles provocarà la millora de la qualitat de vida de la població, disminuint malalties respiratòries i psicològiques derivades de la contaminació atmosfèrica i acústica. Ser conscient de l'impacte de les nostres compres sobre el medi ambient i la salut, ens fa millors persones consumidores.

VODAFONE condemnada a pagar

La decisió que va prendre Vodafone de cobrar 9,68 euros als clients que van demanar l'alliberament dels seus mòbils li va a sortir cara. Aquest cobrament es va realitzar de forma indiscriminada tant als seus propis clients com a aquelles persones que van decidir canviar d'operador.

ADICAE es va personar en el procediment judicial, com associació de persones consumidores, en suport i reforç a les tesis de la Fiscalia de Galícia i, amb l'objectiu afegit, d'incorporar a aquesta reclamació col·lec-

tiva als afectats per l'abús i aconseguir que l'empresa els aboní els diners cobrats indegudament. L'Audiència Provincial d'A Coruña va confirmar a l'abril d'aquest any la sentència de primera instància, considerant nul·les per abusives les condicions generals de la contractació sobre la base de les quals Vodafone-Airtel va cobrar indegudament a més de mig milió d'usuaris. Un autèntic abús destinat a coartar els drets de les persones consumidores i la seva llibertat per canviar de companyia.

QUIN MODEL D'ALIMENTACIÓ VOLEM CONSTRUIR?

Un dels temes de consum que preocupa a gran part de la població i de la que se'n a pres més consciència és l'alimentació; sobirania alimentària, les alternatives de consum, els productes biològics, ecològics, així com productes sostenibles. Per aquest motiu, com a persones consumidores crítiques, responsables i solidàries hem de tenir el nostre posicionament d'avant l'oferta a la que ens veiem avassallats per part de les grans empreses de l'alimentació.

Hem de prendre consciència que com a persones consumidores som subjectes actives i que hem d'actuar com a tal. Hem de convèncer-nos que les nostres decisions, petites o no, sobre el què comprem, on ho adquirim i amb quina freqüència influeix de manera directa en la societat i l'economia, per tant té una repercussió directa en el sistema econòmic.

En aquest exercici, hem de poder actuar a escala local, per poder analitzar les deficiències estructurals del sistema alimentari a nivell global. Entre els dos extrems de la cadena alimentària, és a dir, entre les persones productores i les consumidores, operen grans empreses de comercialització que controlen tot el procés, des de la producció, la distribució fins a les prestatgeries de la botiga. Només arriba a les nostres mans el que decideixen posar-nos a la venda. Són aquestes empreses les que determinen què, com i quan se sembla, com es transporta, com s'elabora, com es posa a la venda, on es ven i, finalment, què

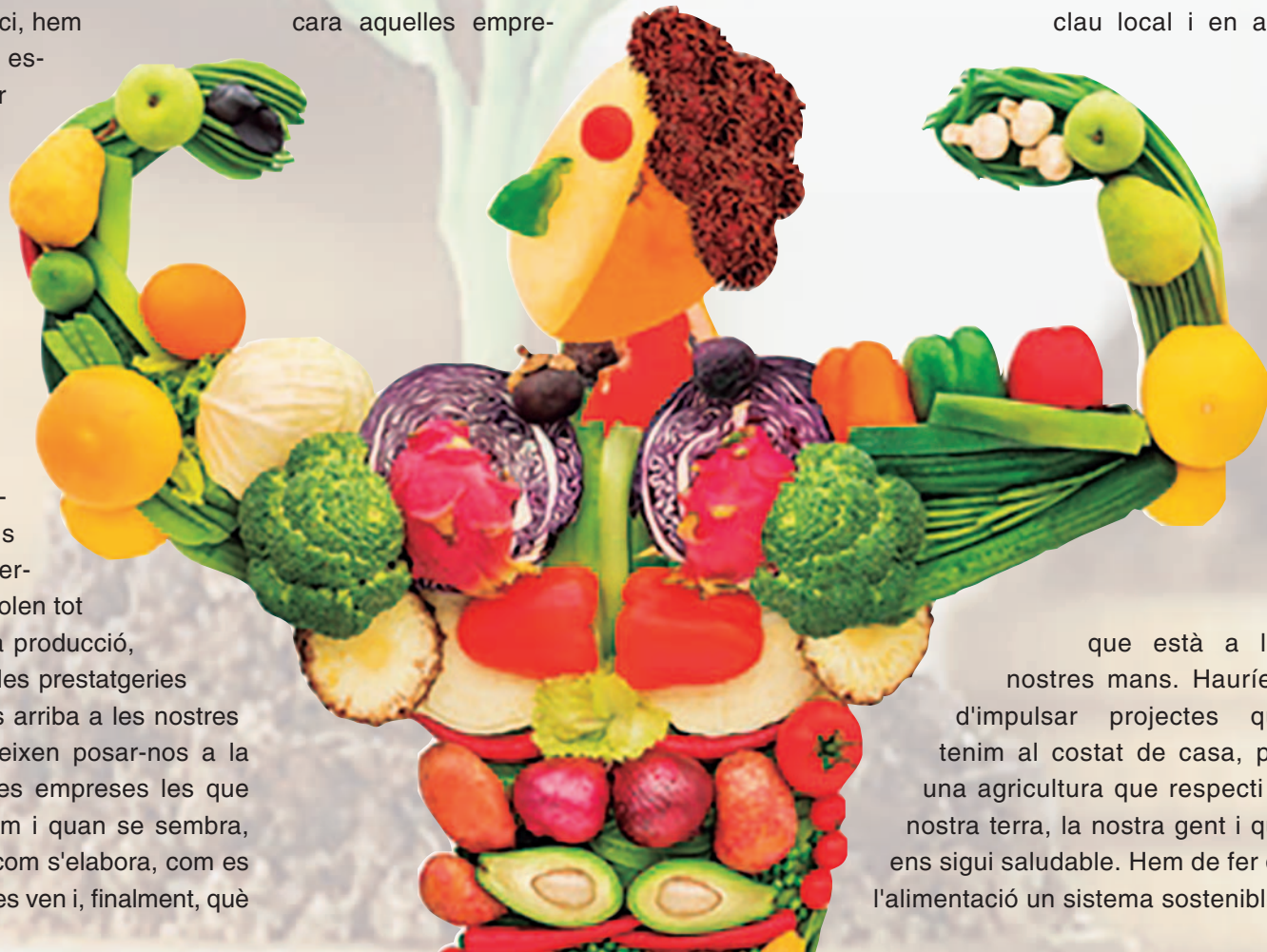
es consumeix a les nostres cases. Tot això influeix, per exemple, a la vida i les condicions d'aquelles persones que cultiven la terra, venen els productes, així com en les característiques i la qualitat d'allò que consumim.

Hem de plantar cara als oligopolis

Hem de plantar cara a aquelles empreses que la seva única prioritat és aconseguir el màxim benefici econòmic, a costa de la nostra salut i de la necessitat bàsica que és l'alimentació. Hem de plantar cara al petit grup d'empreses oligopòliques que, gràcies a l'actual sistema econòmic, controlen el 70% del mercat del sistema de distribució mundial. S'han apropiat de recursos naturals com la terra, l'aigua, els llavors i les llavors. Hem de plantar cara aquelles empre-

ses que tan sols pensen a inflar les seves butxaques i porten la seva producció a territoris del Sud. Exploten la seva agricultura amb monocultius, així com incrementen massivament l'ús dels productes químics que devasten la salut i el teixit de les comunitats locals. Hem de plantar cara a aquelles empreses que contribueixen al canvi climàtic per la seva dependència dels recursos fòssils, en el transport, la transformació, empaquetat i etiquetat.

Per tant, com a persones consumidores i subjectes actius del sistema econòmic hauríem d'apostar per aquelles alternatives a l'actual sistema des de les nostres pràctiques diàries, fent canvis en clau local i en allò

que està a les nostres mans. Hauríem d'impulsar projectes que tenim al costat de casa, per una agricultura que respecti la nostra terra, la nostra gent i que ens sigui saludable. Hem de fer de l'alimentació un sistema sostenible.

segueix-nos a les xarxes socials!

i ajuda'ns a difondre les nostres reivindicacions

PARTICIPACIÓ I ASSOCIACIONISME

La importància de l'associacionisme

Hem de considerar que la xarxa associativa de Catalunya com tota una fita i un èxit gràcies a la seva àmplia i variada oferta al llarg de tot el territori. L'associacionisme és essencial per promoure una societat forta, plural i amb capacitat per donar resposta a les seves pròpies necessitats. Les entitats socials potencien la cohesió social i creen xarxa ciutadana alhora que eduquen en valors als seus associats. A banda, generen ciutadanes compromeses amb el seu entorn, impliquen les persones en el dia a dia del seu poble o ciutat, i formen persones dinàmiques, crítiques i responsables. Justament aquest és l'objectiu d'AICEC-ADICAE: l'existència d'una base social forta i consolidada.

Això és un tret fonamental per garantir que els drets en matèria de consum es compleixin i que la població conegui quins són aquests i com exercir-los.

Activitats formatives; per estar sempre al dia

El nostre objectiu no és un altre que el d'ajudar a les consumidores a defensar-se dels abusos de les entitats financeres, asseguradores i altres empreses. Considerem que una primera arma de defensa és la informació i que el consumidor ha de conèixer els seus drets per prevenir que aquests siguin vulnerats. Cada setmana organitzem atencions col·lectives i tallers informatius sobre diverses temàtiques de consum financer.

Assemblees; l'espai per comunicar-nos

Al llarg d'aquest 2018 hem organitzat desenes d'assemblees, amb especial èmfasi a les relacionades amb l'associacionisme i activisme, l'estafa del Banc Popular, les despeses hipotecàries i les clàusules terra. L'associació fa molts anys que lluita per acabar amb els abusos de la banca, una tasca que va acompanyada de moltes assemblees i organització per part de les persones consumidores, per seguir amb la lluita d'aquestes clàusules absives i acabar l'any amb victòries.

Accions reivindicatives; sortim al carrer!

La perseverança de la gent que ha consolidat l'equip reivindicatiu ens ha encoratjat a seguir mobilitzar-nos per canviar el sistema financer. Ha sigut l'encarregat de coordinar les plataformes d'afectats, les assemblees i donar suport a les idees sorgides. S'han organitzat concentracions per l'estafa de Filatèlia, del Banco Popular, i per la sentència de les despeses hipotecàries. Aconseguir canvis implica sortir al carrer a protestar i reivindicar els nostres drets.

Si encara no t'has unit, t'animem a fer-ho!

L'associació ha mantingut el contacte i la col·laboració amb altres plataformes, associacions i col·lectius socials. Aquesta unió dona visibilitat a la lluita de les persones consumidores, a la vegada que li dona força i creixement. Les propostes de l'associació són defensades, exposades i compartides amb altres col·lectius i la lluita pot esdevenir conjunta.

Que hem fet amb CCAR?

Col·laboració de formació amb la Comissió Catalana d'Ajuda al Refugiat (CCAR - CEAR). L'objectiu d'empoderar a les persones refugiades que són automàticament persones consumidores s'ha pensat una línia de formació amb un format de càpsules formatives. Els punts principals han de ser la contextualització de la banca a l'Estat Espanyol; explicació dels serveis financers bàsics; drets de les persones consumidores davant d'aquests serveis.

Primerament una sessió de formació per a les tècniques de CCAR, i després s'ha realitzat dos tallers pràctics per a les persones refugiades, acompanyat de material didàctic sobre el context de la banca a l'Estat Espanyol, explicació dels serveis financers bàsics i els drets de les persones consumidores davant d'aquests serveis.

Que hem fet amb la COORDINADORA D'ENTITATS DEL POBLE SEC?

Aquest últim any s'ha creat una via de col·laboració entre les diverses organitzacions que formen part de la Coordinadora i la nostra associació. L'entitat agrupa a més d'un centenar d'entitats i associacions ubicades en el barri. Fruit d'aquest contacte s'han fet activitats de rellevància per a gent gran. També es manté un contacte estret amb el DIARI ZONA SEC, va fer un article d'AICEC-ADICAE i tenim la proposta de disposar d'un espai amb periodicitat.

Que hem fet a l'Espai Veïnal de Calàbria 66?

El projecte Calàbria 66, un Espai Públic amb gestió compartida entre els diferents i, alhora, diversos actors implicats en el veïnat, ens permet trobar un punt de treball per millorar el coneixement de consum al barri, així mateix ens permet organitzar activitats informatives i formatives.

Que hem fet amb Càritas?

Gràcies al nostre soci, en Miquel, ens impliquem amb Càritas impartint formacions dirigides a diversos grups, amb menció especial al de dones ben vingudes. Pel que va d'any, el 2018 s'han realitzat trobades amb grups diferents per tal de donar coneixements bàsics sobre l'economia domèstica, l'alimentació, la distribució de la compra i evitar paranys com el sobreendeutament o estafes bancàries.

Perquè el moviment consumerista cada vegada sigui més fort, és important que ens organitzem, empoderem i coneixem. Per això, volem comptar amb tu, que fas més fort AICEC-ADICAE

AICEC-ADICAE i les seves associades

5a edició TAST SOCIAL (Trobada d'Associacions Socials del Tarragonès). Durant tot el dia AICEC-ADICAE i les seves persones associades van estar presents a la mostra d'entitats amb l'objectiu principal de donar valor al voluntariat com a eina de transformació social i com a punt d'informació dels drets de les persones consumidores.

FCJIBE (Festa del comerç just i la banca ètica) i la Fira d'Economia Solidària del Camp de Tarragona el 12 de maig. Fira impulsada per l'Ateneu Cooperatiu del Camp - CoopCamp, amb la presència de més de vint expositors, entre cooperatives i entitats que donaran a conèixer productes i serveis de telefonia i internet, alimentació, gestoria i serveis jurídics, turisme i lleure, educació, finances, energia, tèxtil, comunicació i disseny, etc.

Primera Fira de la Gent Gran de la Plaça de Santa Madrona el 26 de maig: La localització, en la Plaça Santa Madrona és ideal, doncs és una concorreguda plaça dins del Barri del Poble Sec, amb molta aflluència de gent. En realitzar-ho un dissabte al matí, els nostres socis van poder acudir sense problemes a participar, i així es va assegurar la participació d'un bon nombre d'Associacions i Entitats.

28a Mostra Entitats del Poble Sec, 9 de juny: Paradeta informativa durant tot el dia, destinat a fer-nos co-

nèixer com a associació al llarg del barri. Un dissabte per tal d'arribar a més gent, a banda, també permet crear llaços amb altres entitats de la zona i conèixer la seva tasca. Organitzat per la Coordinadora d'Entitats del Poble Sec i amb la col·laboració de l'ajuntament de Barcelona.

Enfortim el moviment consumerista!

Si vols formar part d'aquest moviment, vine a participar a AICEC-ADICAE! Són moltes les coses que pots fer a l'Associació i per a les quals et necessitem. Per exemple participar als actes reivindicatius, compatir les publicacions de les xarxes socials, assistir a les xerrades i jornades que s'organitzen o a les activitats i excursions lúdiques.

I si pots involucrar-te més tenim molta feina per fer, com ajudar en l'organització dels esdeveniments i els actes reivindicatius o amb tasques administratives i logístiques a la seu, ajudant amb

A més, si ets una persona amb coneixements específics sobre els temes que tractem et convidem a impartir tallers, a analitzar la difusió, parlar amb altres espais per fer xerrades i deixar les nostres publicacions o participant a les taules informatives. Els nous fraus i abusos de les grans empreses, redactar articles per a les publicacions i/o donar xerrades.

GENT D'AICEC-ADICAE

Laura, sòcia d'AICEC-ADICAE

L'any 2010 em vaig adonar que als meus coneguts els baixava la hipoteca, i a mi no. Vaig anar a preguntar a l'oficina bancària i em van comunicar la raó: tenia una clàusula sòl. Immediatament vaig buscar a internet més informació i vaig anar a parar a la web d'AICEC-ADICAE.

Així va començar una relació de col·laboració que dura fins avui en dia. Estic a la macrodemanda col·lectiva de clàusules sòl. Al llarg d'aquest temps, he viscut un munt d'experiències, però la més important, l'empoderament.

L'empoderament és un procés pel qual una persona o grup social adquireix o rep els mitjans per enfortir el seu potencial en termes econòmics, polítics o socials davant un abús o una vulneració. Té diverses fases: comences descobrint que no ets l'única persona afectada, poses en comú amb la resta de companyes el patiment del problema, et vas deslliurant de la culpabilitat (si hi ha tanta gent afectada no pot ser culpa teva, és un

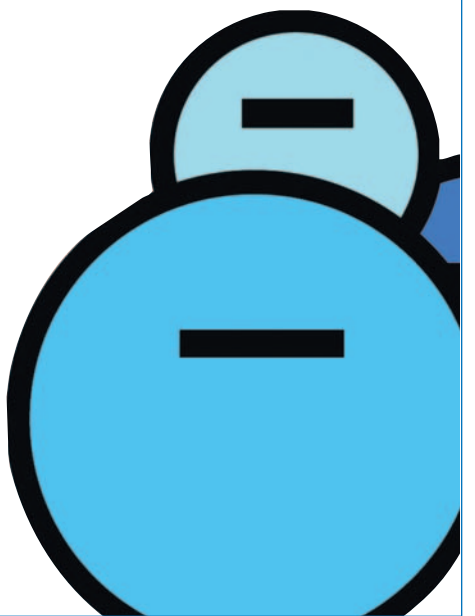
problema sistèmic), accedeixes a la informació i recursos per prendre decisions i passes a l'acció per resoldre-ho.

Crec que la lluita col·lectiva és la més adient, no només perquè difícilment una sola persona pot canviar les regles del joc, sinó també perquè es persegueix una solució global, no individual, i que mai més ningú pateixi l'abús. Doncs bé, gran part d'aquest procés ha estat possible gràcies a AICEC-ADICAE.

Tanmateix, perquè la lluita col·lectiva sigui sent satisfactòria cal una implicació real de les persones afectades. Ens cal una multitud mobilitzada, formada, visible, coordinada, que sumi esforços personals i econòmics per representar una amenaça real pel sector financer i forçar, d'aquesta manera, els canvis en benefici de la societat. Per això quan pensem en l'Associació, és important veure, no només allò que ens pot aportar, sinó el que podem aportar nosaltres.

Tothom, en funció de la seva disponibilitat i capacitats pot aportar alguna cosa. Jo en aquest temps he fet cartells, m'he manifestat, he assistit a cursos, a assemblees, he fet xerrades com a afectada...i m'he enriquit, molt més que els bancs!

AICEC-ADICAE ens pot posar en contacte i facilitar-nos els coneixements i recursos, però l'èxit de la lluita només depèn de nosaltres.

REBEL·LA'T I UNEIX-TE AL MOVIMENT CONSUMERISTA

**DEFENSA UN CONSUM CRÍTIC,
RESPONSABLE I SOLIDARI ASSOCIA'T A AICEC-ADICAE,
AMB TU SUMEM MÉS!**

AICEC-ADICAE posa a les persones consumidores al centre del debat social

L'Associació als mitjans de comunicació

Les entitats financeres i les grans empreses de consum segueixen imposant les seves normes amb la voluntat de invisibilitzar a les persones consumidores i la seva lluita per la defensa dels seus drets. És fonamental que una associació com AICEC-ADICAE doni veu a les persones consumidores, i per això els mitjans de comunicació han

fet ressò de les nostres reivindicacions. Hem estat convidats a diversos programes de ràdio i televisió, a més de fer entrevistes per diaris i premsa digital. L'objectiu, com sempre, donar veu a les persones consumidores i usuàries que les grans empreses i entitats financeres intenten silenciar.

TV3

Entrevista a Manuel Pardos, president d'ADICAE.

«Les despeses hipotecàries són una clàusula abusiva i per tant, nul·les i imprescriptibles; això no es discuteix»

El President d'ADICAE, Manuel Pardos, va aclarir en el programa «Tot es mou» de TV3 els dubtes que el Tribunal Suprem estava sembrant sobre l'IAJD.

També vam participar les tertúlies d'aquest programa per denunciar les mentides que la banca estava explicant i denunciar l'incompliment de la sentència sobre l'abusivitat de les despeses de formalització hipotecària.

BTV

Entrevista a Enric Vendrell, portaveu d'AICEC-ADICAE.

«L'estafa del Banc Popular ha estat el mateix que fa quatre anys amb les preferents»

La televisió local de Barcelona va apropar-se a la concentració del 12 de juliol per donar visibilitat a l'estafa del Banc Popular i el Banc Santander. El juliol del 2017, 305.000 persones van perdre els seus estalvis per culpa de la caiguda del Banc Popular i l'adquisició d'accions i bons del banc a través d'una operació fraudulenta. Aquest any hem començat a organitzar mensualment concentració davant la seu del Banc Santander per reclamar el rescabament cap als accionistes i bonistes.

La Xarxa TVL

Entrevista a Isabel Pons, coordinadora d'AICEC-ADICAE.

«El nostre plantejament és que es consideri la totalitat de la clàusula de les despeses abusiva»

La nostra coordinadora, Isabel Pons, va assistir a una tertúlia de la Xarxa de Comunicació Local per procurar aclarir els dubtes i malentesos entorn a les sentències contradictòries del Tribunal Suprem sobre les despeses hipotecàries, més concretament l'impost d'Actes Jurídics Documentats. L'Associació manté que s'han de tornar totes les despeses, no només els AJD.

Ja que l'abús està també en imposar a les persones el pagament de la formalització de gestoria, notaria i registre.

Esplugues TV

Nàtalia Reina al programa Línia de Servei.

«La llei hipotecària vigent no s'ha modificat des del segle XIX»

Esplugues Televisió ens reserva un espai mensual per tractar diverses temàtiques entorn a la defensa de les persones consumidores i on podem aprofundir sobre temes d'actualitat que ens afecten. Al llarg de l'any hem parlat de la llei hipotecària, l'estafa del Banc Popular, les despeses hipotecàries, entre altres.

Cal donar les gràcies aquest programa per poder donar-nos l'espai que altres mitjans no ens donen si no és en moments molt puntals. Ja que ens permet difondre la nostra feina i prevenir dels abusos que veiem a diari.

ARA

Entrevista al President d'ADICAE, Manuel Pardos.

«Si CaixaBank i el Sabadell no tornen hi perdran molt»

El diari ARA va concedir una entrevista al president de l'associació, Manuel Pardos, pel 30 aniversari d'ADICAE. En aquestes tres dècades l'entitat s'ha convertit en una de les principals organitzacions activistes contra els abusos del sector financer, com ara les preferents i les clàusules terra. El que no ha aconseguit en tots aquests anys és que els consumidors deixin d'agrair als bancs que se'ls hagi concedit un crèdit, com en Pardos comenta: «No t'han concedit res, t'han venut un crèdit car... I possiblement no saps què has firmat».

El Periódico

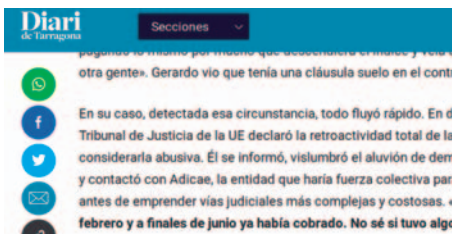
Atenció dirigida pel secretari general, Eduard Romo.

«És incompreensible la posició del Tribunal Suprem i el sistemàtic abús bancari»

El Periódico es va fer ressò de les mobilitzacions i les accions organitzades per ADICAE per front als abusos de la banca. El Secretari General d'AICEC-ADICAE, Eduard Romo, va dirigir aquestes assemblees.

On vam esvaïr tots els dubtes que el Suprem havia escampat per la seva polèmica sentència. Gràcies a aquestes assemblees ens hem organitzat per dur a terme accions agrupades judicials.

Diari Tarragona

Entrevista a Gerardo, soci i voluntari a Tarragona.

«S'ha de reclamar sempre, encara que sé que els processos judicials són llargs»

Gerardo, que ara és voluntari d'AICEC-ADICAE i continua en la militància contra els abusos bancaris, sap que el seu cas va ser especialment ràpid en la resolució. El seu cas dona llum perquè altres afectats es comencin a mobilitzar. És un exemple més de l'empoderament de les persones associades que amb voluntat i esforç aconsegueixen resoldre els conflictes que mantenen amb les entitats financeres.

CatalunyaRàdio

Jordi Tarruella, vicepresident d'AICEC-ADICAE.

«El nou model bancari està passant per la digitalització dels serveis i el tancament d'oficines»

A l'estiu varem tenir l'oportunitat de donar a conèixer en diferents mitjans de comunicació una de les problemàtiques més invisibilitzades dins de la banca: l'exclusió financeres de milers de persones a causa del tancament d'oficines i la digitalització del servei. Avui dia tenir accés a un compte corrent és ja un servei bàsic com l'accés a la llum o l'aigua. Si les empreses privades no poden garantir aquest accés i fan un ús inadequat de la posició de força: l'Administració Pública hauria de poder donar una resposta.

Consumidors crítics, responsables i solidaris

Amb la col·laboració de:

Generalitat de Catalunya
Agència Catalana del Consum